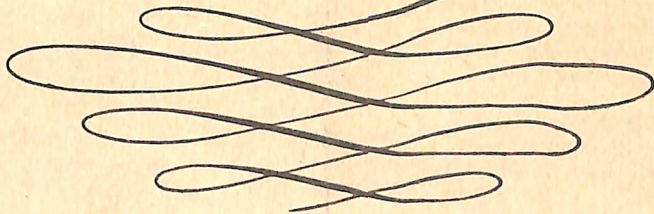

van Mens tot Mens

Orgaan van de Vereniging voor Maatschappelijk Werk op Humanistische grondslag 'Humanitas' onder redactie van T. van Grootheest en C. M. Swiebel. Administratie-adres: J. W. Brouwersstraat 16, Amsterdam-Z., Postgirorekening 582000

De kans van een Natie

Er is een bijna gevlugeld gezegde, dat ons leert, dat men uitermate sceptisch moet staan tegenover de betrouwbaarheid van statistieken. Zij blijken vaak zelfs uitstekende leveranciers voor de leugen, tenminste er bestaat een boek dat tot titel draagt 'How to lie with statistics'.

Het is echter opvallend, dat wanneer statistieken ons voorlichten over de — uiterst sombere — situatie van wat wij zijn gaan noemen de minder ontwikkelde landen, niemand het in zijn hoofd haalt deze cijfers te bestrijden of leugenachtig te noemen. Er is duidelijk geen behoefte aan en dat is begrijpelijk, want zelfs al zouden de getallen overdreven, belangrijk overdreven zijn, ze zijn zo gigantisch en onvoorstelbaar, dat halvering ons nog evenzeer zou verbijsteren.

Wat moeten we ervan denken wanneer we horen dat meer dan 50 pct. van de wereldbevolking, dat betekent de bevolking van heel Afrika, Azië en een groot deel van Zuidamerika, slechts de beschikking heeft over 11 pct. van het wereldinkomen; dat bijna 1½ miljard mensen onvoldoende is gevoed, gekleed, gehuisvest en de meest elementaire voorzieningen op het gebied van lichamelijke verzorging en onderwijs ontbeert. Van de 900 miljoen kinderen beneden de vijf jaar lijden 600 miljoen permanent honger, of kwijnen weg aan de afzichtelijkste ziekten. Een kwart van hen bereikt nog niet het eerste levensjaar, de helft wordt niet volwassen.

Dat van die kinderen laat ons het minst met rust. Kinderen, die geen mogelijkheid van leven hebben, die nimmer de vreugde kennen van een onbezorgde jeugd. Die van de eerste verschrikte kreet af tot aan de laatste snik altijd honger hebben en geplaagd worden door verschrikkelijke ziekten.

Uit de confrontatie met deze verbijsterende werkelijkheid groeide onrust, die onrust leidde tot dadendrang, de dadendrang van een samengroeiende wereld werd daadkracht, die in de speciale organen van de Verenigde Naties vorm en gestalte kreeg. Dankbaar voor deze ontwikkeling moet daar ogenblikkelijk het onvoldaan aan worden toegevoegd. Een studie van wat reeds werd of wordt gedaan leert, dat door allerlei oorzaken, vaak van politieke aard, heel veel, wat toch mogelijk is feitelijk achterwege blijft. Het is begrijpelijk, dat deze situatie voor velen onaantvaardbaar is en dat zij zoeken zelf iets te doen om dit tekort aan te vullen.

Dit zoeken heeft in het afgelopen jaar in ons land geleid tot de oprichting van de Nederlandse Organisatie voor Internationale Bijstand (NOVIB), een stichting, die door organisaties en personen van allerlei geestelijke en politieke kleur wordt gedragen. Uit de overtuiging, dat slechts in solidariteit van volk tot volk een rechtvaardiger verdeling van het wereldinkomen tot stand kan komen, groeide de noodzaak ons volk allereerst op de hoogte te brengen van de feiten, die onvoldoende gekend worden. Voorlichting dus over de noden van zovelen overal in de wereld. Kennis van de situatie moet leiden tot solidaire verantwoordelijkheid en deze weer tot offerbereidheid. Als doel ziet NOVIB dan ook het brengen van daadwerkelijke hulp. Deze zal, met de toch altijd maar betrekkelijke middelen, die wij kunnen opbrengen kwantitatief gebonden zijn. Dit betekent echter niet, dat zij niet kwalitatief van uitermate grote betekenis kan worden.

Juist de vrijheid, de ongebondenheid van een particuliere organisatie, geeft grotere mogelijkheden ten aanzien van plaats en aard van een object. Het aandragen van de missing-link bij een grote investering door de VN of door de Wereldbank; het verschaffen van de middelen voor het uitvoeren van een noodzakelijk project, dat nu juist niet in de termen van de organen van de VN valt, maakt een veelvoud van het offer van het Nederlandse volk, zo dit althans zijn plicht verstaat en de kans grijpt. Want meer nog dan een plicht acht ik het een voorrecht, dat wij met elkaar iets kunnen doen, dat een stuk daadwerkelijke gerechtigheid betekent. Een voorrecht en een vreugde. Ook en vooral een vreugde om voor de andere, voor de noodlijdende broeder en zuster iets te doen.

Iedere tijd in de geschiedenis heeft zijn eigen centrale probleem, waarnaar de wereld wordt beoordeeld. Voor deze tijd lijkt mij dit probleem dat van de solidaire verantwoordelijkheid. Hoe zullen wij het mondiale sociale vraagstuk tegemoet treden?

In dit nummer treft u, als afzonderlijk en zelfstandig onderdeel van deze uitgave, het jaarverslag der vereniging aan over 1956.

Red.

In een gevoel van verbondenheid met allen, die met ons deze wereld bewonen en die onze broeders en zusters zijn? Dit lijkt mij eigenlijk de enige mogelijkheid, een andere is er niet.

Tegen deze achtergrond heeft NOVIB het afgelopen jaar zijn oriëntaties uitgevoerd. Verbreiding van de basis in het Nederlandse volk, opdat iedereen op de meest efficiënte en effectieve wijze zou kunnen worden bereikt, zowel voor wat de voorlichting betreft als ook wanneer in de herfst van dit jaar een bedrag moet worden ingezameld om aan de slag te kunnen. NOVIB heeft zijn voelhorens reeds naar alle kanten uitgestoken en uit de enorme hoeveelheid hulpprogramma's die bij de VN-organen op uitvoering wachten een eerste keuze maakt. Projecten in de Soedan, Griekenland en Marokko zullen in studie worden genomen.

Hiervoor zal het Nederlandse volk dus geïnteresseerd moeten worden. Dat zal slechts dan mogelijk zijn, wanneer bijzondere aandacht zal worden gegeven aan de verhoudingen van mens tot mens, van volk tot volk.

Juist de relatie tussen ons volk en het 'ontvangende' zal van

uitermate groot gewicht blijken. Wij zijn er natuurlijk nooit, wanneer we wel technische kennis en welvaart helpen verhogen, doch de menselijke factor zouden vergeten.

Voor deze waarheid heeft het Nederlandse volk begrip, geloof ik en het zal juist daaruit de inspiratie moeten putten om een grootse daad te stellen, die ook een voorbeeldige daad kan zijn voor vele landen in de wereld.

U, lezer, kunt daarbij van zeer groot nut zijn.

De gedachte waaruit NOVIB leeft, verbreiden en propageren is uiterst belangrijk. U kunt daarvoor hulpmiddelen aanwenden in de vorm van een folder 'Een grens doorbroken' (gratis), een brochure 'Niet kleiner dan de wereld' (25 ct. per stuk), terwijl u een proefnummer kunt aanvragen van ons maandblad 'Onze Wereld'. Bestellingen kunt u richten aan NOVIB, Noordeinde 68a, Den Haag (tel. 01700-111663, gironummer 645300).

(Zie ook het artikel van prof. De Vries, op de laatste bladzij. Red.)

GER VAN VLIJMEN

De bejaardentocht op 12 juni 1957, naar 'Berg en Bosch' te Apeldoorn

Is het bij ons niet een spreekwoordelijk gezegde, dat op een feest, waarbij Brabanders aanwezig zijn, het altijd vrolijk en gezellig toegaat? En als ik u dan vertel, dat een derde gedeelte van de deelnemers aan de tocht voor bejaarden van 'Humanitas' naar het prachtige lustoord 'Berg en Bosch' op onze onvolprezen Veluwe 'beneden de grote rivieren' woont, weet u al, dat de stemming aan de lange, gedekte en smakelijk versierde tafels in de 'Acaciahal' onder de ruim zeshonderd gasten van onze vereniging uitstekend is geweest.

De organisator van deze tocht, de heer N. F. A. de Graan, heeft onder de lunch waarlijk als een vader over zijn tafelende kinderen gewaakt en erop toegezien, dat een ieder zijn deel kreeg en zijn wensen vervuld werden. De bediening van dit grote gezelschap verliep opvallend vlot en ontlokte van vele zijden woorden van lof. De lunchpakketten waren in een ommezien verdeeld; vele kelners, daarbij geholpen door een aantal welwillende vrouwenhanden, droegen vaardig de hoge koffiekannen onder het welluidend geklikklak van honderden messen en vorken.

En evenals vorige jaren zagen wij weer vele verrassende ontmoetingen van oude bekenden, terwijl er ongetwijfeld ook weer nieuwe banden van vriendschap gelegd zullen zijn.

Is het niet elk jaar weer één van de attracties van deze bijeenkomst: de ontmoeting van oude en van nieuwe gezichten, van mensen, waarmee men zich geestverwant weet? Vandaar ook de jaarlijks terugkerende en vele deelnemers reeds zo vertrouwde sfeer van zich te gevoelen als één grote familie.

In de namiddag heeft de VARA een uitvoering gegeven onder de toepasselijke titel: '65 minuten voor boven de 65', die bij de aanwezigen zeer is ingeslagen. Wel zou men graag sommige oude, bekende wijsjes hebben meegezongen, maar dit kon deze keer door de VARA-leiding niet worden toegestaan, omdat deze uitzending een studio-opname was, die later de ether ingestuurd zou worden.

Sylvain Poons, Charlotte Köhler, Jan Corduener en de Straatzangers vormden de 'hoofdschotel' van deze muzikale dis, die

met een geestige speech geopend werd door de algemeen-vorzitter van Humanitas, mr. J. In 't Veld. Hij heeft daarin o.a. de oudjes als gasten van Humanitas een hartelijk welkom toegeroepen en de VARA-medewerkers voor hun optreden dank gebracht. Dit gedeelte van de dag werd daarna met de aanbidding van een kop thee besloten. Maar verschillende afdelingen hadden voor hun bejaarde gasten nog iets genoeglijks in 't vooruitzicht gesteld.

De Brabantse deelnemers, afkomstig uit Eindhoven, Tilburg en Breda, reden in vijf moderne, comfortabele touringcars, alvorens naar hun haardsteden terug te keren, naar 'De Goffertboerderij', een restaurant even buiten Nijmegen, waar verversingen, versnaperingen en voor de mannen sigaren werden rondgediend en waar zij nog gezellig een uurtje 'onder elkaar' zijn geweest. Een van de oudste deelnemers verrijkte dit samenzijn door haar virtuoos klavierspel, welke bijdrage door alle aanwezigen bijzonder is gewaardeerd.

De gasten van de afdeling Eindhoven werd op het laatste deel van de tocht door het bestuur van die afdeling nog een extraverrassing bereid. De autobussen werden even buiten de stadsgrens 's avonds door een aantal bestuursleden opgewacht en in de vorm van een loterij zonder nieten kreeg elk der bejaarden een pakket van zeer verschillende inhoud. Er waren vele aardige kleine geschenken en versnaperingen belangeloos beschikbaar gesteld door meelevenenden uit het bedrijfsleven. Bovendien had een fabrikant van koffiemelk te Bergeyk voor de deelnemers een groot aantal flesjes van zijn produkt beschikbaar gesteld, welke de volgende dag door enkele dames bij de tochtgenoten — en een aantal zieken, die verhinderd waren mee te gaan — aan huis werden bezorgd.

En daar ook de 'weergoden' ons die dag gunstig gezind zijn geweest, mogen wij ten slotte wel constateren, dat het voor de deelnemers aan de tocht in alle opzichten 'een zonnige dag' is geweest, waaraan zij zeker nog lang met genoegen zullen terugdenken.

J. A. G.

JAARVERSLAG 1956

HUMANITAS

VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG
J. W. BROUWERSSTRAAT 16, AMSTERDAM-Z. - TELEFOON 721044 - POSTGIRO 582000

De traditie van de laatste jaren getrouw biedt het bestuur ook thans weer aan alle leden het verslag over het afgelopen jaar. Dit verslag kan slechts de hoofdzaken weergeven en dan nog

in zeer beknopte vorm. Mochten afdelingen of leden over bepaalde onderdelen schriftelijk nog nadere inlichtingen wensen, dan is het bestuur gaarne bereid deze te verstrekken.

BESTUUR

Het Centraal Bestuur van Humanitas was op 31 december 1956 als volgt samengesteld:

Dagelijks Bestuur:

Mr. dr. J. In 't Veld, Den Haag, voorzitter.
Mr. B. v. d. Waerden, Amsterdam, 2e voorzitter. ¹⁾
C. M. Swiebel, Den Haag, secretaris.
Dr. L. I. de Winter, Aerdenhout, penningmeester.
E. Veuger, Zaandam, 2e penningmeester.

M. Dijkstra, Amsterdam, directrice Centraal Bureau.
J. Landman, Amsterdam.
H. Ploeg, Utrecht.

Bestuursleden:

J. v. d. Berg Jeths, Hengelo.
Mr. H. Boasson, Amsterdam. ¹⁾
B. Drukker, Schiedam.
G. Goosen, Rotterdam.
Mr. P. van 't Hoff, Eindhoven.
Mr. dr. N. J. C. M. Kappeyne v. d. Coppello, Loenen aan de Vecht. ¹⁾

Mej. E. H. Kloeve Korn, Sint Laurens.
Mevr. F. van Oostrum-de Boer, Leeuwarden.
Drs. Ph. H. van Praag, Haarlem. ¹⁾
G. Rietveld, Rotterdam.
J. C. Schnetz, Den Haag.
F. H. W. Vliegen, Haarlem.
H. Zunderman jr., Leiden.
Erelid: P. C. Faber, Amsterdam.

¹⁾ Vertegenwoordigers van de secties reclasering, gezinsverzorging, financiën en kindbescherming.

Gewesten

Samenstelling van de gewestelijke besturen op 31 december 1956:

Friesland:

Mevr. F. van Oostrum-de Boer, Leeuwarden, voorzitter.
H. Boomsma, Sneek, secretaris.
F. Westra, Leeuwarden, penningmeester.

Groningen:

J. Baarveld, Groningen, voorzitter.
P. J. Sitton, Sappemeer, secretaris.
W. H. O. v. Eck, Groningen, penningmeester.

Drente:

S. Sytema, Assen, voorzitter.
G. A. M. v. d. Muyzenberg, Assen, secretaris.
W. J. Resoort, Assen, penningmeester.

Overijssel:

H. Hessels, Enschede, voorzitter.
Mevr. A. v. d. Wees-de Jonge, Zwolle, secretaresse-penningmeesteresse.

Noord-Holland:

F. S. Noordhoff, Haarlem, voorzitter.
P. Adriaanse, Bussum, secretaris.
E. Veuger, Zaandam, penningmeester.

Utrecht:

Mevr. A. Duisterhof-Fiegen, Zeist, voorzitter.
J. Praas, Utrecht, secretaris.

B. M. Sibum, Amersfoort, penningmeester.

Zuid-Holland:

B. Drukker, Schiedam, voorzitter.
Vacature secretaris en penningmeester in 1957 te bezetten.

Noord-Brabant:

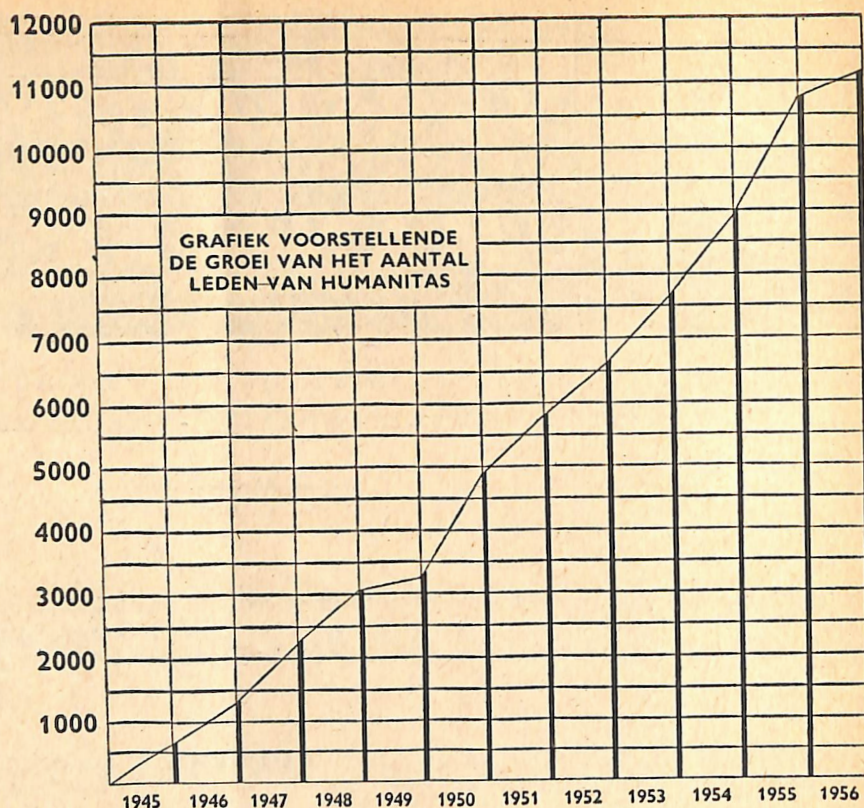
Mr. P. van 't Hoff, Eindhoven, voorzitter.
Dr. A. Bril, Eindhoven, penningmeester.
J. A. Gerzon, Eindhoven, waarnemend secretaris.

Zeeland:

Mr. dr. M. Bolkestein, Middelburg, voorzitter.
Mej. E. H. Kloeve Korn, Sint Laurens, secretaresse.
L. A. de Priester, Vlissingen, penningmeester.

Ledental

Het ledental van Humanitas is ook in 1956 gestegen, zij het dan in niet zo snel tempo als 1955 te zien gaf. Het percentage van de toename, dat het vorig jaar 16 à 17 pct. bedroeg, zakt dit jaar tot 5 à 6 pct. De absolute cijfers: 11009 leden per 31 december 1956, en 5182 leden voor de gezinsverzorging.

LEDENSTAAT

	31-12-55	31-12-56	bij	at		31-12-55	31-12-56	bij	af
Aalsmeer	42	41		1	Harlingen	13	9		4
Alkmaar	54	51		3	Heerenveen	19	25	6	
Almelo	181	185	4		Heerlen-Mijnstreek	329	274		55
Amersfoort	108	116	8		Den Helder	109	104		5
Amstelveen	34	43	9		Hengelo	121	125	4	
Amsterdam	1015	1107	92		's-Hertogenbosch	37	37		
Apeldoorn	29	31	2		Hilversum	147	176	29	
Appelscha	21	21			Hollandseveld	12	14	2	
Arnhem	193	209	16		Hoogeveen	16	21	5	
Assen	35	42	7		Hoogezand-Sappemeer	17	19	2	
Bergen op Zoom	43	34		9	Jubbega	24	23		1
Bilthoven	67	76	9		Leerdam	98	85		13
Breda	110	96		14	Leeuwarden	150	210	60	
Brouwershaven	15	17	2		Leiden	108	104		4
Delft	226	227	1		Meppel	—	14	14	
Deventer	58	53		5	Middelburg	114	99		15
Doetinchem	53	61	8		Musselkanaal	—	11	11	
Dordrecht	300	390	90		Nieuw-Amsterdam	9	9		
Drachten	29	34	5		Nijmegen	205	194		11
Edam	26	26			Ommen	13	11		2
Ede	41	39		2	Oosterwolde	22	19		3
Eindhoven	203	224	21		Oost-Zeeuws-Vlaanderen	30	18		12
Emmen	25	26	1		Opsterland	108	108		
Enschede	55	64	9		Oss	28	28		
Flakkee	8	8			Rhenen	26	26		
Goes	10	10			Roosendaal	10	15	5	
Gooi-Noord	181	174		7	Rotterdam	2137	2183	46	
Gouda	77	76		1	Schiedam	34	67	33	
's-Gravenhage	610	643	33		Schoonoord	—	20	20	
Groningen	359	406	47		Sneek	16	24	8	
Haarlem	470	508	38		Soest	35	35		

	31-12-55	31-12-56	bij	af		31-12-55	31-12-56	bij	af
Texel	71	75	4		Woerden	41	29	—	12
Tilburg	97	107	10		Wolvega	25	30	5	
Utrecht	408	407		1	Zaanstreek	184	195	11	
Velp	51	53	2		Zaltbommel	47	40		7
Velsen	71	76	5		Zandvoort	29	30	1	
Vlaardingen	83	83			Zeist	24	24		
Vlissingen	37	36		1	Zierikzee	53	49		4
Voorburg	53	70	17		Zwolle	107	117	10	
Wageningen	33	62	29		Algemene leden	327	355	28	
Westelijk Schouwen	7	7							
Winschoten	—	19	19			10413	11009	788	192

LEDENSTAAT GEZINSVERZORGING

Almelo	163	Eindhoven	178	Leerdam	180	Zierikzee	48
Amersfoort	104	Enschede	96	Middelburg	90	Zwolle	632
Amsterdam	272	Groningen	472	Mijnstreek	274		
Delft	374	Den Haag	90	Nijmegen	183	Totaal	5182
Dordrecht	1358	Haarlem	420	Utrecht	248		

Rotterdam heeft een speciale gezinsverzorgingsdienst zonder leden.

Afdelingen

Op 31 december telde Humanitas 81 afdelingen. In Meppel, Musselkanaal, Schoonoord en Winschoten werden nieuwe afdelingen opgericht. Het aantal correspondentschappen werd uitgebreid en bedroeg op 31 december 22. Het aantal algemene leden vermeerderde evenredig met de afdelingen.

Steeds meer afdelingen van Humanitas zijn in het afgelopen jaar tot aanstelling

van maatschappelijke werkers en andere medewerkers overgegaan.

De vereniging had op 31 december 1956 194 medewerkers in dienst.

In de afdelingen of gewesten van Humanitas werkten op 31 december drie directeuren van afdelingskantoren (Rotterdam, Den Haag en Amsterdam), één maatschappelijk-werk-adviseur (Zeeland), één provinciaal maatschappelijk werker (Brabant), één regionale functionaris voor de ontwikkelingsgebieden (oostelijk Friesland), negen plaatselijke maatschappelijk werksters voor het algemeen maatschappelijk werk (Amsterdam, Arnhem, Den Haag, Haarlem, Hilversum, Rotterdam, Utrecht en Zaanstreek), drie

maatschappelijk werksters voor de gezinsverzorging (Amsterdam, Haarlem en Groningen), twee maatschappelijk werksters voor de gezinsvoogdij (Amsterdam en Rotterdam), achttien bevoegde leiders voor de gezinsverzorging in diverse afdelingen, zes maatschappelijk werksters voor de gerepatrieerdenzorg, vijf administratieve medewerkers in de grote steden en in onze gezinsverzorgingsafdelingen honderdthalf gezinsverzorgsters en gezinshelpsters. De stichting Kinder-tehuizen had zestien mensen in dienst.

De gezinsverzorgingsafdelingen van Humanitas hebben in 1956 boven deze sterkte, nog een groot aantal gezins-hulp in tijdelijk dienstverband te werk gesteld.

Centraal Bureau

Bezetting op 31 december 1956:

Directie

Mej. M. Dijkstra, directrice.
N. F. A. de Graan, adjunct-directeur.

Kinderbescherming

C. Uitenbogaard, secretaris van de sectie kinderscherming.
Mej. A. M. Schaapman, secretaresse van de sub-sectie voogdijwerk.
Mej. D. Rijz, landelijk maatschappelijk werkster.

Mej. T. Maas, maatschappelijk werkster voor de noordelijke provincies.

Stichting Kindertehuizen van Humanitas

Mej. M. Dijkstra, secretaresse.
Mej. A. M. Schaapman, 2e secretaresse.

Reclassering

P. E. Hutte, secretaris der sectie.

Gezinsverzorging

Mevr. H. J. Roes, secretaresse der sectie.

Algemeen maatschappelijk werk

N. F. A. de Graan, secretaris der sectie.

Bejaardenzorg

N. F. A. de Graan, secretaris der sectie.

Ontwikkelingsgebieden

Mej. L. Hymans, gecommitteerde.

Stichting Sociaal Culturele Zorg Trek-kende Bevolking

Mevr. H. J. Roes, secretaresse.

Landelijke Commissie Gerepatrieerden-zorg

Mevr. H. J. Roes, secretaresse.

Mevr. W. Tjepkema, landelijk maatschappelijk werkster.

Mej. S. Hijmans, maatschappelijk werkster voor Gelderland en Overijssel.

Financiën

T. van Grootheest, secretaris der sectie.

Administratie

H. van Schaaijk, chef de bureau.

Mej. A. Oostenbrug, boekhoudster.

Mevr. F. de Leeuw-Mertens, correspondentie en administratie directie en ontwikkelingsgebieden.

Mej. A. Zijlstra, administratrice kinderbescherming.

Mevr. M. Hooiman-Mighelsen, administratie en correspondentie gezinsverzorging en reclassering.

Mevr. R. Bussink-Klinge, correspondentie en administratie financiën en organisatie.

Mej. E. Worms, typiste, postverzending.

Mej. J. Euwes, assistente boekhouding.

Vrijwillige medewerkers

De heer F. J. F. v. d. Meer verzorgde in 1956 de gehele afdeling documentatie en bibliotheek, terwijl de heer H. Booltink de zorg op zich nam voor een deel van het archief.

Periodieken

Kaderorgaan 'Humanitas', hoofdredactie: mej. M. Dijkstra; redacteuren: mevr. mr. M. Rood-de Boer, kinderbescherming; mevr. H. J. Roes, gezinsverzorging en gerepatriceerdzorg; P. E. Hutte, reclassering; H. v. Schaaijk, redactiesecretaris.

Ledenorgaan 'Van Mens tot Mens', redactie: T. van Grootheest en C. M. Swiebel; redactiesecretaris: H. van Schaaijk.

De oplage van het kaderorgaan bedroeg eind 1956 2500 en 'Van Mens tot Mens' 11.100.

Organisatie Commissie

Een op het congres 1955 ingestelde organisatiecommissie beziet of Humanitas nog in alle opzichten kan voldoen aan de eisen, die de snelle ontwikkeling van het maatschappelijk werk aan de organisa-

torische vormgeving stelt. De commissie is nagenoeg met haar rapport gereed en hoopt dit in het begin van 1957 het bestuur te kunnen aanbieden ter behandeling op het huishoudelijk congres 1957.

Maatschappelijk werk

Het in voorgaande bladzijden vermelde cijfermateriaal, hoe betekenisvol voor degenen, die achter de cijfers het zoeken en werken van mensen vermogen te bespeuren, kan slechts een vage aanduiding zijn van het rijk geschakeerde beeld dat onze afdelingen te zien geven.

In het volgende summier overzicht van de sectiewerkzaamheden hopen wij dit beeld enigszins te kunnen verduidelijken. Het ligt evenwel in de bedoeling in de loop van 1957 nader op deze onderwerpen in te gaan in een nummer van ons kaderorgaan.

Sectie Kinder- bescherming

Het bestuur van de landelijke sectie kinderbescherming besloot aan het hoofdbestuur te adviseren een subsectie gezinsvoogdij op te richten. Tegen het einde van het verslagjaar was een kandidatenlijst voor het subsectiebestuur opgesteld. De taak van de subsectie zal zijn het medeleiding geven aan de landelijke werkzaamheden op het eigen terrein en het geven van adviezen aan het landelijk sectiebestuur over belangrijke punten van de kinderbescherming op dit gebied. Het werd mogelijk aan de gezinsvoogdij meer aandacht te besteden door de indiensttreding van een secretaris van de sectie, die zijn gehele tijd kon geven aan de opbouw van vrijpatronaat en gezinsvoogdij in de afdelingen.

In de afdelingen komt het gezinsvoogdijwerk langzamerhand op gang. Er is groei

in het aantal gezinsvoogdij- en vrijpatronaten en er werd meer aandacht dan voorheen besteed aan de onderlinge groepsbespreking van de gezinsvoogden, scholingsbijeenkomsten e.d. Nochtans kan men zich niet aan de indruk onttrekken dat de kwantitatieve omvang belangrijk groter zou kunnen zijn indien alle in aanmerking komende afdelingen over een voldoende krachtige outillage zouden beschikken die een zelfstandige uitvoering der werkzaamheden zou toelaten. In 23 afdelingen is thans sprake van gezinsvoogdij- en vrijpatronaatwerk. De wijze van uitvoering loopt nog sterk uiteen. Een aantal afdelingen werkt geheel op eigen kracht, andere doen dit nog in het kader van verenigingen van Pro Juventute. In deze laatste afdelingen omvat de activiteit vrijwel overal het werken van toezichthouders en verder hier en daar ook het medeleiding geven aan de toezichthouders (individueel of groepsgevijs). Rechtstreekse contacten met de beslissende of toewijzende instanties komen in deze afdelingen nagenoeg niet voor. Officieel zijn daar de door Humanitas ingebrachte vrijwillige medewerkers Pro Juventute-toezichthouders.

De volgende cijfers hebben betrekking op het werk van alle afdelingen:

I. Toezichthouders	31-12-56	31-12-55
gezinsvoogden	180	98
vrij patroons	21	14
beide	9	9
	210	121
II. Gezinnen		
gezinsvoogdij	299	165
vrij patronaat	47	22
anderszins	10	
	356	187
III. Kinderen		
1. gezinsvoogdij		
in inrichtingen	48	11
in pleeggezinnen	7	11
thuis	398	182
elders	12	11
	465	215
2. vrij patronaat		
in inrichtingen	1	
thuis	107	58
	108	58
3. andere vormen van toezicht	12	6
Totaal kinderen	585	279

Nevenstaande getallen geven dus de stand weer op de laatste dag van het jaar. In de loop van het jaar werkten in totaal 234 toezichthouders in 395 gezinnen.

Onderstaand de cijfers van 6 geheel zelfstandig werkende afdelingen in 1956:

	gez.v.	vrij patr.	beide	ge- zin- nen
1. Amersfoort	17	0	0	15
2. Amsterdam	25	5	2	40
3. Deventer	2	0	0	8
4. Haarlem	2	2	0	6
5. Rotterdam	46	0	4	158
6. Utrecht	20	4	1	29
	112	11	7	256

In Amsterdam en Rotterdam beschikt men over een speciaal voor het gezinsvoogdijwerk aangestelde beroepskracht, in Haarlem verleende de algemeen maatschappelijk werkster haar diensten aan het gezinsvoogdijwerk, in Deventer worden de toezichten door enige beroepsmaatschappelijk werksters uitgevoerd, terwijl men in Utrecht en Amersfoort bezig is een beroepskracht aan te trekken; in deze beide afdelingen wordt het werk thans door deskundige medewerkers geleid.

Ten behoeve van de verdere organisatorische planning werd door de landelijke sectie overal in het land de situatie van nabij in ogenschouw genomen. Daarop is besloten langs geleidelijke weg te komen tot arrondissementsgewijze bundeling van bestuur en leiding van dit werk, terwijl overwogen wordt combinaties van arrondissementen op te maken.

De technische leiding zal in handen komen van kleine groepen zeer deskundige personen, zgn. arrondissementelijke secties, primair bedoeld als achtergrond voor de gesalarieerde beroepskrachten, die er zo spoedig mogelijk moeten komen. De gezinsvoogden zullen voldoende deskundige steun moeten kunnen vinden voor hun bepaald niet altijd gemakkelijke taak.

Een belemmering van zeer bijzondere aard voor een normale groei van het gezinsvoogdijwerk van Humanitas doet zich in enige arrondissementen voor. Reeds werd daarvan in het vorige jaar-

verslag melding gemaakt. Het blijkt dat zich bij enkele officiële instanties een hardnekkig misverstand blijft voordoen omtrent de gerichtheid van onze vereniging. Niet alleen onze gerichtheid, ook onze plaats als zodanig naast de andere verenigingen blijkt daar in het geding, in het bijzonder naast Pro Juventute. Verschillende afdelingen verzochten de landelijke sectie aan deze kwestie goede aandacht te geven. Besloten werd het hoofdbestuur te adviseren zo nodig op het hoogste niveau deze zaak aan de orde te stellen.

Alle aandacht zal voorts besteed moeten worden aan het tot bloei brengen van het meer preventieve kinderbeschermingswerk in Humanitas. Wij denken in dit verband in de allereerste plaats aan het vrijpatronaat, maar ook andere vormen zullen de komende jaren de afdelingen en de landelijke sectie bezighouden.

Als gevolg van de thans nagestreefde organisatorische veranderingen mag worden verwacht, dat geleidelijk aan een werkbasis zal worden verkregen die een zelfstandige aanpak van het gezinsvoogdij- en vrijpatronaatswerk door Humanitas overal sterk zal bevorderen.

Door het aantrekken van beroepsmatige krachten, hetzij als vrijwillige, hetzij als betaalde leiders, zal de technische leiding meer en meer gedecentraliseerd kunnen geschieden, wat praktisch gezien de enig juiste werkwijze is.

Verwacht mag worden, dat de goodwill bij de plaatselijke instanties voor ons plaatselijk gezinsvoogdijwerk zal groeien met de totstandkoming van deze fundamentele apparatuur.

Gezien de reeds gebleken sympathie voor de vereniging in kringen van hen, die wij als leiders voor dit werk wensen aan te trekken, naast het enthousiasme der velen die als afdelingsvrijwilliger in het direct uitvoerende werk een taak (willen) vervullen, lijkt een zekere mate van optimisme verantwoord voor de verdere ontwikkeling van deze werksector.

Gezinsverpleging in het kader van het landelijk voogdijwerk

Het aantal pupillen nam in 1956 toe van 51 tot 70, waarvan er 46 in pleeggezinnen of elders en 24 in inrichtingen verbleven.

jaar enige wijzigingen: begin februari trad de heer mr. M. Knap als penningmeester tot het bestuur toe, zodat het bestuur toen bestond uit: de heer Ph. H. v. Praag, voorzitter, mej. M. Dijkstra, secretaresse, de heer mr. M. Knap, penningmeester, mevrouw E. Vrind—van Praag en de heer J. Blom, 2e secretaris. De heer H. J. Beuke, directeur van Ellinchem woonde alle vergaderingen bij. Op 1 mei 1956 verliet de heer Blom Hu-

In het jaarverslag over 1955 schreven wij: 'het departement van Justitie heeft in 1955 een nieuwe subsidieregeling voor het voogdijwerk vastgesteld, waarin o.a. wordt bepaald dat één maatschappelijk werkster voor een volledige subsidiëring 75 pupillen onder toezicht moet hebben, waarbij 3 pupillen die in inrichtingen verblijven, voor één pupil wordt geteld. Het bestuur der sectie kinderbescherming heeft veel waardering voor het streven ook de maatschappelijk werkster in een bepaald subsidiabel verband te brengen, acht evenwel het normaantal te hoog en meent in belang van onze kinderen zich in methodisch opzicht niet aan deze norm te kunnen houden.

Wil onze maatschappelijk werkster en de binnenkort nog aan te stellen maatschappelijk werkster haar taak goed kunnen uitvoeren, dan zullen zij ieder toch niet meer dan 30 kinderen kunnen helpen.' In juni van dit jaar werd een tweede maatschappelijk werkster aangesteld, die van mej. Rijz de zorg voor de kinderen in de noordelijke provincies overnam.

De z.g. kindercommissie, waarin de voogdij activiteiten zeer regelmatig in groepsverband werden besproken bestond in 1956 uit: Mevr. E. Vrind—van Praag, voorzitter, Mevr. mr. M. Rood—de Boer, de heer J. G. van Leeuwen en tot 1 mei de heer J. Blom, secretaris van de sectie kinderbescherming.

Mej. A. M. Schaapman, in oktober 1956 aangesteld, speciaal voor de secretariatswerkzaamheden van het voogdijwerk en de Stichting Kindertehuizen, werd lid van de kindercommissie, terwijl mej. D. Rijz en mej. T. W. Maas, de beide maatschappelijke werksters, hoewel officieel geen deel uitmakend van de commissie, alle bijeenkomsten bijwonen. Sedert september 1956 maakt de heer E. van der Velde, psychiater, deel uit van de commissie. Het aandeel dat hij in de werkzaamheden heeft is zeer waardevol en reeds nu, naar de mening van de andere leden van de kindercommissie, onmisbaar gebleken.

Voor een meer gedetailleerd verslag van het voogdijwerk mogen wij verwijzen naar het afzonderlijk verslag van het voogdijwerk en de Stichting Kindertehuizen dat in de loop van 1957 zal verschijnen.

manitas en daarmee ook de Stichting Kindertehuizen. Op 1 oktober werd hij als tweede secr. van de Stichting opgevolgd door mej. A. M. Schaapman.

Kinderhuis Ellinchem 1956

In 1956 was de gemiddelde bezetting van Ellinchem 33 kinderen per dag. Opnieuw bleven we dus 5 kinderen per dag beneden onze normale bezettingsmogelijkheid van 38. Het personeelstekort voor Ellin-

Stichting Kindertehuizen

De samenstelling van het bestuur van de Stichting onderging in de loop van het

chem, zoals voor praktisch alle inrichtingen voor de kinderbescherming, was ook in 1956 bijzonder nijpend en de oorzaak dat aan lang niet alle aanvragen om plaatsing kon worden voldaan. Het aantrekken van goed geschoold personeel blijft een aanhoudende zorg.

In het verslagjaar had Ellinchem met vele Raden voor de Kinderbescherming, kinderrechtters en voogdijverenigingen een prettig contact.

Aan het gebouw en de inrichting werd in 1956 een grote verbetering aangebracht. Mede dank zij het flinke bedrag aan giften kon de keuken geheel worden vernieuwd. Ook de warmwatervoorziening werd aanmerkelijk verbeterd.

Het financiële tekort over 1955, oorspronkelijk f 4954,01, bleek teruggebracht te kunnen worden tot f 913,65.

Nu de overheid het verpleeggeld begin 1957 met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 1956 heeft verhoogd van f 6.— tot f 6,75, zal het tekort over 1956 ca. f 3468,72 bedragen.

Het stijgen van de prijzen voor voeding, brandstof etc, en de stijging van de salarissen legt zware financiële lasten op de inrichting.

De kostprijs per kind per dag bedroeg in 1956 f 8,16.

Het begrotingstekort van 1957 (f 12028.—) en vooral het ontbreken aan liquide middelen baren nog al wat zorgen en verschillende plannen werden ontworpen om verbetering in de situatie aan te brengen.

Ook in 1956 was de heer J. H. Briët, psychiater te Deventer, aan Ellinchem verbonden. De heer Briët had contact met alle kinderen, leverde zijn deel in de rapporteringsarbeid en nam deel aan stafbesprekingen.

Met de Inspecteur van de 7e afdeling van het Ministerie van Justitie werd in het verslagjaar een prettig contact onderhouden.

Ter gelegenheid van het Sint Nicolaasfeest werd Ellinchem wederom geadopteerd door het gehele personeel van de Arbeiderspers en de Nationale Staalindustrie te Rheden. Mede dank zij deze bijzondere medewerking hadden de kinderen een groots feest.

Wij zeggen gaarne dank aan alle vrienden van Ellinchem, die in dit jaar hun

steun en belangstelling voor het werk toonden.

Verdere plannen: In de loop van het jaar werd vooral aan een nieuw op te richten tehuis (voor 24 ernstig gestoorde kinderen) veel aandacht besteed. Het bestuur hoopt in 1957 plannen te kunnen indienen voor het oprichten van een orthopaedagogisch centrum.

Naast het orthopaedagogisch centrum stond ook een tehuis voor werkende jongens in het centrum van de aandacht. De afdeling Hengelo had het initiatief tot de oprichting hiervan genomen.

In 1957 zal ook dit plan zijn nadere uitwerking verkrijgen.

Voorts ligt het in de bedoeling de bouw van een directeurswoning bij Ellinchem aan te vatten.

Het bestuur hoopt tot slot een verbetering van de financiële situatie van de Stichting Kinderthuizen in 1957 te kunnen bewerkstelligen.

Voor een uitvoeriger verslag moge ook hier worden verwezen naar het afzonderlijke verslag, dat in de loop van 1957 verschijnt over de werkzaamheden van het voogdijwerk en de Stichting Kinderthuizen.

Sectie Reclassering

Onze reclasseringsmedewerker, de heer Hutte, gaf aan zijn intern verslag als motto mede, dat 'alle dingen hun tijd behoeven'.

Moge dit voor al het maatschappelijk werk gelden, in het bijzonder is het wel van toepassing op de opbouw van onze reclassering.

Het jaar 1956 biedt goede perspectieven voor de toekomstige ontwikkeling, zij het dat de resultaten van dit jaar slechts door moeizame opbouw werden verkregen. De experimenteel ingeslagen weg bleek toch wel de juiste te zijn en bij de afdelingen in het algemeen bevrediging te wekken.

Het best kwam dit tot uitdrukking tijdens de landelijke studieconferentie, gehouden op 5 en 6 mei 1956 in het Oolgaerthuis te Arnhem. Hier was een negentigtal medewerkers uit het land te zamen om met goede inleidingen als uitgangspunt van gedachten te wisselen over vele punten, die bij het reclasseringswerk in Humanitas aan de orde komen.

In totaal waren in 1956, 201 medewerkers als toezichthouder bij het Genootschap ingeschakeld, tegen 171 in het vorig jaar.

Nog 105 medewerkers zijn momenteel voor inschakeling beschikbaar. Het aantal

gevangenisbezoekers bedroeg in het afgelopen jaar 14. Het aantal verzorgde toezichten 285, tegen 272 in 1955.

Speciale aandacht zal in de grote afdelingen Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht moeten worden besteed aan het vinden van voldoende medewerkers. De samenwerking met het Genootschap ligt niet in alle afdelingen gelijk. Over het gehele land bezien vertoont het totaal beeld toch langzamerhand een duidelijker lijn. De totstandkoming van een Centraal Bureau bij het Genootschap onder leiding van de directeur de heer N. Boeken, zal ongetwijfeld de praktische samenwerking nog kunnen bevorderen, daar waar tot nu toe zich een aantal problemen voordeden.

Het is hier uiteraard niet de plaats om deze problemen te bespreken. Een nadere behandeling zal plaatsvinden in het reeds eerder genoemde nummer van het kaderorgaan, waarin meer aandacht aan de verschillende punten zal kunnen worden gegeven.

Aan de voorlichting van medewerkers wordt intensief aandacht besteed. Via groeps gesprekken en soms ook wel individuele contacten met deskundigen bereiden de medewerkers zich op hun taak voor.

De secretaris van de landelijke sectie, de heer Hutte, neemt intensief aan deze voorlichting deel, waarbij een zevental schriftelijke voorlichtingsonderwerpen in gebruik zijn, die als zodanig blijken te voldoen.

Daarnaast bracht de landelijke secretaris in 22 afdelingen zijn jaarlijks bezoek aan de plaatselijke sectie voor meer in-

structieve voorlichting, voor degenen die reeds ingeschakeld zijn bij het reclasseringswerk. Ten einde te voldoen aan de vraag naar discussiestof ontstonden dit jaar een drietal nieuwe voorlichtingsonderwerpen, waarvan twee reclasseringsgeschiedenissen (voorzien van discussievragen) en een onderwerp over winkeldiefstal van de hand van mej. mr. Falkes. In voorbereiding zijn nog een onderwerp over drankzucht (C. Uitenbogaard) en over sociaal werk in de gevangenis (C. J. van Veen). Op verzoek van onze medewerkers, die een bestuursfunctie in een genootschapsafdeling hebben, werd een begin gemaakt met voorlichting speciaal gericht op deze functie en als eerste kwam daarvoor het onderwerp 'reclasseringsraad en reclasseringsregeling' uit de bus.

Dat deze voorlichting in een kennelijke behoefte voorziet steunt voor een belangrijk deel op het verlangen om een meningsvorming in eigen kring mogelijk te maken. Men wil het eigen stukje uitvoerend werk zien tegen de achtergrond van de sociale nood in haar geheel als gevolg van tekortkomingen in het maatschappelijk leven en scheefgroeiingen in de menselijke verhoudingen.

Of dat nu tot reclasseringshulp dan wel tot andere vormen van maatschappelijk werk aanleiding geeft is wel voor het concrete geval van belang, maar in het gehele werk is dit van ondergeschikte betekenis. Op grond van haar beginsel dat het maatschappelijk werk als één geheel gezien moet worden, vraagt de coördinatie en integratie van het reclasseringswerk dat te zamen met een andere orga-

nisatie wordt uitgevoerd, speciale aandacht.

De instelling van verschillende secties voor onderdelen van het maatschappelijk werk is steeds bedoeld geweest als hulpmiddel om tot een deskundige werkwijze op bepaalde terreinen bij te kunnen dragen. Dat de reclasseringsmedewerking niet los mag komen te staan van deze centrale gedachte is alleszins duidelijk. De specialistische leiding in de reclas-sering ligt daarbij in handen van de reclas-seringsambtenaar. In het samenspel van deze reclas-seringstechnische leiding van het Genootschap en de algemene vorming tot medewerking in het maatschappelijk werk van de zijde van Humanitas zien wij de oplossing tot een zinvol samen-gaan.

Organisatie en kaderopbouw: Thans nog een enkel woord over onze landelijke kaderopbouw, zoals deze zich in principe dit jaar voltrok. Als kleinste eenheid kennen wij de contactpersoon voor het reclas-seringswerk, in een gemeente of streek, waar een medewerker slechts spo-

radisch nodig zal zijn. Deze contactper-son zal in de streek goed thuis moeten zijn en zodanig op de hoogte van het reclas-seringswerk dat hij desgevraagd de ambtenaar behulpzaam kan zijn bij het vinden van een geschikte toezichthouder. Het ligt in de bedoeling met deze con-tactpersonen een à tweemaal per jaar per arrondissement of provincie bijeen te komen ter bespreking van onderwerpen die voor hun werk van belang zijn.

Zodra in een Humanitas-afdeling meer-dere medewerkers zijn ingeschakeld, wordt een sectieleider aangewezen die verantwoordelijk is voor het contact met deze medewerkers en zonodig voor de uitbouw van de sectie, dit alles in nauw overleg met de secretaris van de lande-lijke sectie. Tweemaal komen deze leiders eveneens landelijk of regionaal bijeen. Een derde groep vormen onze vertegen-woordigende bestuurders bij de genoot-schapsafdelingen. Een oriënterende be-spreking met hen in oktober 1956 leidde tot de gezamenlijke conclusie dat ook voor deze groep één à tweemaal per

jaar een bijeenkomst zal worden belegd. Een landelijke bijeenkomst zal soms b.v. in 1957 gekoppeld kunnen zijn aan een conferentie van het gehele kader. Op deze wijze meent onze landelijke sectie een logische en efficiënte opbouw mogelijk te maken, waarbij zij zelf als stimulerend en leidinggevend orgaan goede diensten kan bewijzen.

Het aantal plaatselijke secties bedroeg aan het eind van het jaar 22; het aantal contactpunten in overige gemeenten 18; en het aantal bestuurders 17. Twee bij-eenkomsten van de sectieleiders vonden in 1956 reeds plaats. Het ging hierbij in hoofdzaak om de vragen naar de moge-lijkheden van het groepsgeprek en de daarvoor benodigde kwaliteiten als groepsleider, verder over de werving van medewerkers, de verhouding van het re-clas-seringswerk tot het geheel van het maatschappelijk werk en het belang van goede verslagen van bijeenkomsten met name ook voor de continuïteit van de voorlichting.

Sectie Gezinsverzorging

De gezinsverzorging moet over het jaar 1956 een sombere noot laten horen, speciaal voor wat betreft de personeelsvoorziening en aangezien in de gezinsverzorgingssector de inschakeling van voldoende en voor hun taak berekend personeel van doorslaggevende aard is voor de functionering van de gezinsver-zorging mag dit sombere geluid niet worden gebagatelliseerd. Het zou in het kader van dit verslag te ver voeren om nader in te gaan op de oorzaken van het tekort maar het feit moet geconstateerd worden dat praktisch alle afdelingen met dit probleem te kampen hebben. Het gevolg hiervan was dat de afdelingen Middelburg en Leerdam wegens vertrek der aldaar werkende krachten de gezins-verzorgingsdienst tijdelijk moesten staken. De afdelingen Doetinchem, Hengelo en Schiedam, waar men bezig is met de voorbereiding van een en ander, konden in het verslagjaar nog niet met de hulpverlening beginnen, voornamelijk door dit gebrek aan gezinsverzorgsters.

De volgende afdelingen beschikken thans over een gezinsverzorgingsapparaat: Al-melo, Amersfoort, Amsterdam, Delft, Dordrecht, Eindhoven, Enschede, Gro-ningen, Den Haag, Haarlem, Mijnstreek, Nijmegen, Rotterdam, Utrecht, Zierikzee en Zwolle.

Bovendien werken een aantal afdelingen wat de gezinsverzorging betreft samen met andere organisaties in algemene in-stellingen. Dit is het geval in Bussum, Ede, Goes, Leeuwarden, Leiden, Velp en de Zaanstreek.

Het landelijk sectiebestuur besteedde in het verslagjaar veel aandacht aan de wijze waarop bekendmaking van het be-roep van gezinsverzorgster het beste zou kunnen plaatsvinden. Mede in dit ver-band werd wederom grote aandacht be-steed aan de mogelijkheid van het cre-eren van een eigen opleidingsinstituut. Helaas moet worden geconstateerd, dat onder de huidige omstandigheden geen reële kans bestaat, dat tweemaal per jaar een voldoende aantal leerlingen zal kun-nen worden ingeschreven, zodat in ver-band met het grote financiële risico ver-bonden aan een tekort aan bezetting van de cursussen de plannen niet tot uitvoe-ring konden worden gebracht.

Door het landelijk sectiebestuur werd een speciale folder voor de gezinsverzorging ontworpen. Deze folder, die inmiddels

in druk is verschenen, kan als basis-folder door alle afdelingen worden gebruikt.

Voorts gaf het sectiebestuur aandacht aan de gezinsverzorging in verband met de bejaardenzorg en de samenstelling van een aantal richtlijnen t.a.v. de or-ganisatie van de gezinsverzorging in de afdelingen. Een pensioenregeling voor gezinsverzorgsters is in voorbereiding. Het besluit van de gemeentebesturen van Eindhoven en Geleen om de gezins-verzorging van Humanitas geen subsidie te verlenen heeft in brede kring veront-rusting gewekt. Een landelijke adoptie-actie is in voorbereiding om te trachten via vrijwillige bijdragen de afdelingen de nodige financiële steun te kunnen geven. In het verslagjaar werden twee landelijke contactbijeenkomsten gehouden voor ge-zinsverzorgsters, gezinshelpsters en de leidsters.

Beide weekends hadden een bijzonder prettig verloop en bleken in een behoefte te voorzien.

Daarnaast werd tweemaal in Amersfoort een bijeenkomst met alle leidsters belegd ter bespreking van allerlei praktijkproblemen. Ook deze bijeenkomsten verliepen bijzonder prettig en bleken van grote waarde te zijn.

Voor de ledenstaat van de gezinsverzorging mogen wij verwijzen naar blz. 5 van dit verslag.

Sectie Bejaardenzorg

Het werk voor de bejaarden heeft zich in de afdelingen in het afgelopen jaar verder ontwikkeld en uitgebreid. Aan het eind 1956 bestond in 15 afdelingen een stuk bejaardenwerk van noemenswaar-dige omvang. Huisbezoek, waarbij dik-wijls allerlei kleine diensten worden be-

wezen en een voor vele bejaarden bij-zonder waardevol contact wordt onder-houden en het werk in clubs en socië-iteiten komt het meest naar voren. De huisvesting voor de bejaarden blijft een moeilijk probleem. Veel leed wordt gele-den door degenen, die niet zelfstandig

hun huishouding meer kunnen voeren en voor wie tot nu toe geen plaats in een tehuis beschikbaar is.

In een aantal afdelingen van Humanitas komen plannen voor de bouw van een tehuis in een definitief stadium. Naar wij hopen zal in 1957 hier en daar met uitvoering kunnen worden begonnen. De afdeling Hengelo overweegt om naast de thans bestaande 80 zelfstandige speciale bejaardenwoningen een verzorgingshuis te bouwen, zodat ook langduriger patiënten in eigen omgeving kunnen worden verpleegd.

Club- en Sociëteitswerk: speciaal Rotterdam legt zich bijzonder toe op het werk in de sociëteiten. Op het eind van het

verslagjaar had de afdeling 12 bejaarden-sociëteiten ingericht, waarin in 1956 totaal 20.938 bezoekers kwamen. De activiteiten ontwikkeld in de sociëteiten bleven niet beperkt tot de sociëteiten zelve, maar er werden bezoeken gebracht o.a. aan musea, er worden tochtjes naar buiten georganiseerd, etc.

Elke sociëteit heeft een hoofdleidster en drie leiders.

Er bestaan plannen tot verdergaande clubvorming van bejaarden met sociaal-culturele activiteiten. Ook in andere afdelingen zoals in Dordrecht, Delft en Utrecht heeft het sociëteitswerk veel aandacht.

Sectie Alg. Maatsch. werk

De sectie algemeen maatschappelijk werk is in de meeste afdelingen tot verdere ontplooiing gekomen. De volgende afdelingen hadden op 31 december 1956 een maatschappelijk werkster voor deze werkvorm in dienst: Rotterdam, 2 functionarissen, Amsterdam, Den Haag, Haarlem, Utrecht, Arnhem, Groningen, Zaandam, Brabant elk één.

Enkele afdelingen hebben de beschikking over een part-time maatschappelijk werkster. Ook in de afdelingen waar nog geen maatschappelijk werkster haar intrede heeft gedaan wordt vaak een belangrijk stuk werk verzet. Vaak worden

Ontwikkelings- gebieden

Voor het werk van sociale planning en opbouw in de ontwikkelingsgebieden waarin ook Humanitas een aandeel heeft, was 1956 een moeilijk jaar. Geleidelijk werden in de meeste provincies, waarin zich één of meer ontwikkelingsgebieden bevinden, provinciale plancommissies ingesteld door de Colleges voor Gedeputeerde Staten. Daarin ontmoeten elkaar de vertegenwoordigers van provinciale en gemeentelijke overheid en van het kerkelijk en particulier initiatief.

Zij allen hebben — ieder voor zich en te zamen — een stuk verantwoordelijkheid voor een goed verloop van de planning, maar in dit jaar van tasten en zoeken bleek wel, dat het in de praktijk heel

er spreken gehouden, waargenomen door vrijwilligers, al dan niet opgeleid. Als direct gevolg hiervan wordt in verschillende plaatsen de behoefte gevoeld aan het aanstellen van een functionaris. Zo is men thans o.a. in Nijmegen, Dordrecht, Hengelo en Hilversum bezig te onderzoeken of op korte termijn een maatschappelijk werkster kan worden aangesteld.

Wanneer men het oog richt op de aard van de moeilijkheden, die op het spreekuur van het algemeen maatschappelijk werk te voorschijn komen, dan vindt men een veelheid van problemen, die zeer moeilijk onder één bepaalde noemer kunnen worden gebracht. Om een greep te doen uit de in onze jaarlijkse vragenlijsten t.a.v. de inhoud van dit werk naar voren komende onderwerpen: huwelijksmoeilijkheden, opname in rusthuizen, alimentatie, pensioenaangelegenheden, huisvesting, emigratie, financiële moeilijkheden, huishoudelijke hulp, verwaar-

moeilijk is zo'n plancommissie tot een doelgericht werkteam te doen uitgroeien. De werkelijke opbouw van onderop, waarbij de bevolking van de ontwikkelingsgebieden zelf eigen behoeften en eigen taken ziet en kenbaar maakt, wordt nog maar heel aarzelend zichtbaar.

In dit verband ligt het hoofdaccent van de activiteiten in Humanitas-verband in deze gebieden nog steeds op voorlichting en gesprek. In kleine regionale en plaatselijke groepen komen onze leden bij elkaar en bespreken zij de veranderingen, die versnelde industrialisatie, agrarische sanering, migratie e.d. teweegbrengen in hun leef- en woonsituatie.

Dan wordt als het ware de sociale kaart opgemaakt, wordt nagegaan wat er aan voorzieningen en activiteiten ontbrak, of gemoderniseerd en uitgebreid zou moeten worden om ook voor de toekomst de eigen streeksamenleving tot een gezonde ontwikkeling te brengen, waarin niemand achterop hoeft te raken.

In het ontwikkelingsbeleid oostelijk

Huisbezoek. Terecht wordt in telkens meer afdelingen aandacht geschonken aan het huisbezoek vooral aan alleenstaande bejaarden. Gevoelens van eenzaamheid en isolement, van machteloosheid en overbodigheid, komen meer voor dan veelal wordt vermoed en geven aan de bejaarden het tegendeel van wat wel eens als 'een zonnige levensavond' wordt gekenschetst.

Een warme belangstelling voor onze oudste generatie is een eerste vereiste, wil men kunnen ontdekken welke behoeften er bij de bejaarden in werkelijkheid leven. Het is een van de opgaven waarvoor onze vereniging zich geplaatst ziet.

lozing en mishandeling, uitzending van kinderen, uitzending huisvrouwen, geestelijke moeilijkheden, pedagogische kwesties, etc.

Uit de in verschillende verslagen genoemde getallen blijkt dat de omvang van dit werk in 1956 aanmerkelijk is gegroeid en dat het algemeen maatschappelijk werk kennelijk op een zeer nuttige wijze in een sociale behoefte voorziet.

Het is de bedoeling over de inhoud van dit werk en over de verhouding algemeen maatschappelijk werk en specialisaties in het reeds eerder genoemde 'inhoudsverslag' in ons kaderorgaan nader in te gaan. Aan de behoefte aan meer systematisch contact met afdelingen zowel over de praktische als over meer algemeen theoretisch en organisatorische vragen t.a.v. het algemeen maatschappelijk werk kon praktisch niet worden voldaan. Met de groei van de vereniging, vooral van het gewestelijk apparaat, kan hier, naar wij hopen, op den duur in worden voorzien.

Friesland trad mej. dra. I. B. M. Wiener per 1 april 1956 als speciale functionaris voor dit uitgestrekte gebied in dienst van het gewest Friesland van Humanitas.

Met haar hulp werden vele nieuwe krachten uit de buitenkerkelijke groepen in allerlei dorpen gemobiliseerd en groepsgewijze in het werk betrokken. Het gewestelijk bestuur in Drente bouwde voort op onze eerste groepswerkexperiment (winter 1955-1956 in Assen) en organiseerde dit seizoen series gespreksavonden met vaste groepen in verschillende rayons in de provincie. De provincie Groningen omvat twee — onderling nogal verschillende — ontwikkelingsgebieden, die te zamen een groot gedeelte van de provincie uitmaken.

Pas in december 1956 werd hier een provinciale plancommissie geïnstalleerd en deze kreeg opdracht zich allereerst bezig te gaan houden met het zuidwester kwartier, een in hoofdzaak agrarische streek. Ook in deze gebieden in Groningen wordt onder moeilijke omstandigheden

(uitgestrektheid, slechte verbindingen, groot gebrek aan plaatselijk kader!) door gewest en gecommiteerde samen in vele plaatsen tegelijk gewerkt al kwam men dit jaar nog niet veel verder dan voorlichting en organisatorische basisopbouw.

Stichting Soc. Cult. zorg trekkende Bevolking

De zorg voor de trekkende bevolking werd door Humanitas in het verslagjaar verricht in het kader van de Stichting Sociaal Culturele Zorg Trekkende Bevol-

Naarmate de contacten zich uitbreiden wordt het duidelijker dat Humanitas in deze uitgestrekte gebieden met hun veelzijdige sociale problematiek en hun grote achterstand in sociale outillage voor verantwoord uitvoerend werk, pas werkelijk

king, samengesteld door de Nederlandse Onderwijzers Vereniging, Vereniging Volksonderwijs en Humanitas.

Het praktische werk voor deze bevolkingsgroep komt slechts moeizaam op gang. Plaatselijke commissies werden gevormd in Almelo, Amersfoort, Arnhem, Groningen, Leiden en Zwolle, terwijl in enige andere plaatsen de vorming van commissies nog in voorbereiding is.

In Zwolle werd een plaatselijke coördinatiecommissie in het leven geroepen, waarin zitting hebben vertegenwoordigers van de voor de woonwagenbevolking werkzame organisaties en van de ge-

aan zijn verplichtingen kan voldoen, wanneer de gewesten over een eigen deskundige beschikken, die onze plaatselijke groepen veel intensiever kunnen bijstaan dan gewestelijk bestuur en gecommiteerde dit ooit kunnen opbrengen.

meente. Een kampeider zal worden aangesteld, terwijl een noodgebouwtje zal worden geplaatst op het kamp, dat voor allerlei activiteiten gebruikt zal kunnen worden.

In enige andere plaatsen kan in de naaste toekomst installatie van een plaatselijke coördinatiecommissie worden verwacht.

Het 'Beraad Woonwagenwerk' op het Departement van Maatschappelijk Werk kwam in het verslagjaar nog enige malen in vergadering bijeen.

Aan de besprekingen werd voor het Stichtingsbestuur deelgenomen door mevr. Roes en de heer Te Riet.

Gerepatrieerden- zorg

In het verslagjaar kwamen nog grote aantallen gerepatrieerden in ons land aan. Het overgrote deel van deze Indische Nederlanders werd opgevangen in een der contractspensions, hoofdzakelijk in het noorden en oosten des lands. Evenals vorig jaar werd gesignaleerd, bleek een groot aantal gerepatrieerden door onbekendheid met de Nederlandse samenleving grote behoefte aan steun en advies te hebben. Daarenboven moet worden geconstateerd, dat naar verhouding een groter aantal dezer gerepatrieerden reeds in de Indonesische maatschappij tekenen van onaangepastheid vertoonden, hetgeen betekent, dat velen zich in de Nederlandse samenleving als 'probleemgezinnen' manifesteren.

Van een aantal van deze gezinnen mag worden verwacht dat zij met speciale zorg binnen afzienbare tijd geschikt kunnen worden gemaakt voor zelfstandige huisvesting. In dit verband moet genoemd worden het bungalowkamp 'Het Witte Dorp', waar onder verantwoordelijkheid van de Commissie voor Maatsch. Werk, van het CCKP, en onder leiding van een terzake deskundig team in de toekomst een 20-tal gezinnen gedurende maximaal 1 jaar kunnen pogen hun aanpassing aan de Nederlandse samenleving zo goed mogelijk tot stand te brengen.

De Commissie v. Maatsch. Werk, aan- gehaakt bij het CCKP vergaderde in het verslagjaar regelmatig. Aan alle bespre-

kingen werd door een vertegenwoordiger van Humanitas deelgenomen.

Voor Humanitas waren in het verslagjaar 6 maatsch. werksters voor de gerepatrieerdenzorg ingeschakeld (waarvan één half time).

Zoals reeds boven vermeld, stonden zij in hun werk vaak voor moeilijke problemen en was in vele gevallen een intensieve hulpverlening noodzakelijk.

Nauwlettend werd in het oog gehouden het moment waarop van een behoorlijke aanpassing kon worden gesproken, waarna voor de eventuele verder noodzakelijke hulpverlening werd verwezen naar de desbetreffende deskundige krachten van onze afdelingen. Indien nodig en mogelijk, werd bij de zorg voor gerepatrieerden een beroep gedaan op vrijwillig(st)ers, die zich met grote toewijding van hun taak kweten. Naast de individuele hulpverlening kwam in de afdeling Rotterdam het groepswork voor gerepatrieerden op gang.

In diverse plaatsen werden commissies voor de gerepatrieerdenzorg in het leven geroepen en spreekuren gehouden.

Met de maatsch. werksters werden vóór het zomerseizoen op regelmatige tijden bijeenkomsten gehouden, waarop de speciale problematiek der gerepatrieerdenzorg werd besproken. Deze bijeenkomsten stonden o.l.v. de heer Th. J. Hoogendorp.

De maatsch. werksters, die in de afdelingen waren aangesteld werden door plaatselijke commissies (onder verantwoordelijkheid van de betreffende afdelingsbesturen) gesteund en geadviseerd bij de uitvoering van hun werkzaamheden, de landelijke maatsch. werkster vond deze mogelijkheid tot overleg op het Centraal Bureau. Voor de maatsch. werkster in Gelderland en Overijssel werd tot dit doel een kleine commissie in het leven geroepen, waarin zitting namen de heren A. J. Wevers in Hengelo en mr. E. Wilms in Deventer. Gezocht wordt nog naar een commissielid, woonachtig in de provincie Gelderland.

De werkzaamheden voor de gerepatrieerden werden gecoördineerd in de Landelijke Commissie Gerepatrieerdenzorg, die op regelmatige tijden bijeenkwam. Deze besprekingen, die in het boekjaar werden gehouden in Den Haag, stonden o.l.v. de heer H. Sleeboom. Allerlei problemen werden aan de orde gesteld en uitvoerig bekeken, o.a. het groepswork voor gerepatrieerden, de inschakeling van vrijwilligers, de gerepatrieerde jeugd, de alleenstaande minderjarige gerepatrieerden.

Het was bijzonder verheugend, dat ook dit jaar meer geprofiteerd kon worden bij de besprekingen van de adviezen van enige deskundigen met Indische ervaring.

NAGEKOMEN BERICHT

Ondergetekenden: J. H. Hulsegge en W. H. Segaar, verklaren hiermede dat zij de bescheiden van Humanitas' Centraal Bureau aan de hand van het accountants-rapport over het jaar 1956 hebben nagegaan en in orde bevonden. Op de gevraagde inlichtingen betreffende enkele posten die van de begrotingscijfers afweken, werden zij naar genoegen voorgelicht.

17-7-'57

w.g. W. H. SEGAAR en J. H. HULSEGGE

Financieel verslag

over 1956

Hierbij treft u aan: 1. de balans van de vereniging per 31 december 1956 sluitend aan beide zijden met een telling van f 169.185,31. 2. De staat van baten en lasten sluitend met een nadelig saldo van f 45,59.

Toelichting op de balans

Diverse vorderingen: In dit bedrag is begrepen een subsidievordering ten bedrage van f 12.461,—. **Reserve dubieuze debiteuren:** De aard van de vorderingen op de Stichting Kinderthuizen maakt het gewenst dit bedrag als reserve op te nemen.

Rekening-courant Ellinchem en rekening-courant voogdijwerk: De vordering op de Stichting Kinderthuizen is ontstaan door het verrichten van betalingen door Humanitas ten behoeve van de Stichting (zie ook bij Res. dub. debiteuren). De vordering op het voogdijwerk bestaat voornamelijk uit nog te ontvangen verpleegsubsidies en suppleties onder aftrek van de nog te betalen verpleeggeldten.

Vastgelegde middelen: pand J. W. Brouwerstraat, aanschaffingswaarde: f 60.000,—, afschrijven t/m 31 december 1956: f 2400,—, rest. waarde: f 57.600,—.

Schulden op korte termijn: Hieronder zijn begrepen de schulden met betrekking tot de prijsvraag van ca. f 8000,—, alsmede de verplichtingen aan de afdelingen uit het Fonds Maatschappelijk Werk ten bedrage van ca. f 8550,—.

Fondsen. Van het Fonds Kinderbescherming werd dit jaar f 4193,73 afgeschreven ter gedeeltelijke dekking van het tekort van het voogdijwerk. **Fonds Maatschappelijk Werk:** Op 1 januari 1956 was in dit fonds aanwezig een bedrag van: f 13.705,02, bij: aandeel bedrijven: f 1088,—, diversen: f 740,— en prijsvraag 1956: f 20.000,—, totaal: f 35.533,02. Af uitkeringen in 1956: f 24.175,18; saldo per 31 december 1956: f 11.357,84.

Toelichting staat van baten en lasten (uitgaven)

Salaris: Deze post onderging ten aanzien van de begroting een stijging, welke ten dele werd veroorzaakt door de 6 pct.-loonsverhoging per 1 september en de 3 pct.-uitkering over 1955. De stijging is voorts te verklaren door een grotere personeelsbezetting en een tussentijdse salarisherziening. **Reiskosten:** Deze kwamen op een hoger bedrag dan begroot, doordat de reiskosten door de personeelsleden thans kunnen worden gedeclareerd volgens het rijksreisbesluit. Ook komt in deze stijging de grotere personeelsbezetting tot uiting. **Huisvestingskosten:** In de beschouwing van deze post dienen mede betrokken te worden de pos-

ten voorkomende op de debet- en creditzijde onder 't hoofd 'Exploitatie kantoorgebouw'. **Kantoorinventaris:** Het begrote bedrag ad f 900,— bleek niet voldoende om de afschrijving en enige noodzakelijke aanschaffingen te bekostigen. **Voogdijwerk:** Zie het hierbij gevoegde financiële overzicht. **Diversen:** Hieronder is begrepen een reservering van f 4.113,41 voor dubieuze debiteuren in verband met de vordering op de Stichting Kinderthuizen. **Lasten voorgaande jaren:** Dit bedrag is samengesteld uit navordering sociale lasten 1954/55: f 220,72, en minder ontvangen subsidies dan in 1955 geschat: f 1966,05.

Toelichting staat van baten en lasten (ontvangsten)

Diverse jaarlijkse bijdragen: Het verschil met de begroting wordt grotendeels veroorzaakt doordat een van de bijdragen werd verleend onder voorwaarde, dat een deel zou worden gestort in het Fonds Makkerhulp. **Gezinsverzorging:** Dit subsidie werd dit jaar voor het eerst ontvangen en is een bijdrage in de landelijke kosten voor de gezinsverzorging.

Andere overzichten

Hierna treft u ter nadere informatie tevens aan: balans voogdijwerk per 31 december 1956, staat van baten en lasten van het voogdijwerk over 1956, balans van de Stichting Kinderthuizen van Humanitas, staat van baten en lasten van de Stichting Kinderthuizen van Humanitas.

Algemene beschouwing

Uit de balans komt ook dit jaar de wel zeer moeilijke liquiditeitspositie duidelijk naar voren. Voornamelijk wordt dit veroorzaakt door de betalingen ten behoeve van de Stichting Kinderthuizen en het voogdijwerk, waarvoor per balansdatum niet minder dan f 44.169,53 nodig was. Dat het hier niet om een toevallig hoog saldo op een ongunstig tijdstip gaat, is gebleken uit een nadere analyse van de beide rekeningen, die leidde tot een gemiddeld debetsaldo over 1956 van f 40.000,—. De laagste stand werd bereikt op 30 juni nl. ca. f 18.500,— en de hoogste stand op 30 november, nl. ca. f 56.000,—.

Zelfs indien dus kan worden bereikt, dat dit werk zonder verliezen voortgang kan vinden — wat thans niet het geval is — dan zou alleen voor de lopende financiering een bedrag van ca. f 40.000,— beschikbaar moeten zijn. Deze stand van zaken is niet alleen dreigend te noemen voor ons kinderbeschermingswerk, doch legt tevens een druk op het geheel van de vereniging.

Voor het overige zijn de financiële resultaten niet onbevredigend. Ook dit jaar kon dit echter alleen bereikt worden door een geslaagde prijsvraagactie, die ondanks de zeer verwarde tijdsomstandigheden en de grootscheepse hulpacties voor Hongarije, belangrijk meer opbracht dan in 1955. Bovendien ontvingen wij uit de nalatenschap van wijlen de heer J. Jolis een bedrag van f 10.000,—. Het is verheugend te kunnen constateren, dat via het Fonds Maatschappelijk Werk ruim f 24.000,— aan afdelingen en gewesten kon worden uitgekeerd als steun bij de uitvoering van het maatschappelijk werk. Reeds eerder werd het grote belang dat dit fonds voor onze vereniging heeft, naar voren gebracht en de cijfers leveren hiervan opnieuw het bewijs.

Al met al zal vooral de financiële basis van ons werk in de komende jaren de volledige aandacht van het bestuur eisen, waarbij echter een oplossing voor de moeilijkheden niet eenvoudig te vinden zal zijn. Vooral als we ervan uitgaan dat aan uitbreiding van het werk — we denken hierbij aan het aanstellen van gewestelijke krachten die de opbouw van het werk in de verschillende provincies ter hand kunnen nemen — de nodige steun zal moeten worden verleend.

In ieder geval zal het noodzakelijk zijn, dat ook in 1957 een grote prijsvraagactie met succes kan worden gehouden, terwijl er groter aandacht zal moeten worden besteed aan de mogelijkheden die de keuze contributieregeling biedt.

Tot slot willen wij onze oprechte dank betuigen aan allen, die op een of andere wijze in het afgelopen jaar ons werk steunden; deze steun hopen wij ook in ruime mate in de komende jaren te verwerven.

Dr. L. I. DE WINTER
penningmeester

VERKLARING VAN DE ACCOUNTANT T.B.V. HET JAARVERSLAG

Aan het Centraal Bestuur van Humanitas, Vereniging voor Maatschappelijk Werk op Humanistische Grondslag. J. W. Brouwerstraat 16, Amsterdam.

Mijne Heren,

Wij hebben de eer u hiermede te berichten, dat wij de jaarrekening van uw Vereniging alsmede die van de Stichting Kinderthuizen van Humanitas, beide over het jaar 1956, hebben gecontroleerd en akkoord bevonden.

Ten blijke hiervan voorzagen wij genoemde stukken van een diénovereenkomstige verklaring.

Hoogachtend,

w.g. Wegerif & Leguyt en Swillens

BALANS VAN DE VERENIGING HUMANITAS PER 31 DECEMBER 1956.

Dadelijk beschikbare middelen				Schulden op korte termijn	
Kas, giro en bank	„	2.749,07		Banken	f 8.529,30
Vorderingen en vooruitbetaald				Andere schulden en vooruit-	„
Prijsvraag	f	26.552,84		ontvangen	54.993,41
Andere vorderingen	„	34.302,18		Schulden op lange termijn	
				Hypotheken	„ 55.460,—
		60.855,02		Leningen	„ 13.420,—
Reserve Dub. deb.	„	4.500,—		Rek.courant fonds Makkerh.	„ 7.507,14
				Fondsen	
Rek.courant kinderhuis	„	56.355,02		Fonds voogdijkinderen	„ 9.126,65
Rek.courant voogdijwerk	„	16.169,66		Fonds maatsch. werk	„ 11.357,84
		27.999,87		Fonds bijzondere doeleind...	„ 3.952,43
Vastgelegde middelen				Kapitaal	„ 4.838,54
J. W. Brouwerstraat 16	„	57.600,—			
Meubilair en kantoor machines	„	7.277,—			
Invest. verzending organen ..	„	1.034,69			
		f 169.185,31			f 169.185,31

Gecontroleerd en akkoord bevonden Wegerif & Leguyt en Swillens.

VERENIGING HUMANITAS. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 1956

	Begroot 1956	Werkelijk 1956		Begroot 1956	Werkelijk 1956
Personeelskosten			Regelmatige baten		
Salaris	f 58.150,—	f 65.430,98	Afdracht afdelingen	f 19.200,—	f 19.001,15
Vak.toeslag, pens.premie en			Algemene leden	„ 1.000,—	„ 1.202,04
soc. lasten	„ 10.125,96	„ 10.228,54	Abonn. en advert.	„ 900,—	„ 767,—
Reisk. en diversen	„ 8.500,—	„ 11.492,57	Diverse jaarlijks bijdragen ..	„ 22.000,—	„ 20.461,03
Kosten van het bureau			Kinderpostzegels	„ 1.900,—	„ 1.923,88
Huisvestingskosten	„ 3.625,—	„ 9.455,19	C.C.K.P.	„ 3.600,—	„ 3.600,—
Porti en telefoon	„ 4.300,—	„ 4.045,78	Bijdrage v. adm. diensten ..	„ 2.000,—	„ 5.469,98
Bureaubehoefte	„ 4.200,—	„ 4.935,59	Overheids subsidie	„ 36.000,—	„ 36.201,—
Kantoorinventaris	„ 900,—	„ 2.614,53	Toevalige baten		
Organisatiekosten			Puzzelactie		„ 44.813,71
Bestuur en commissies	„ 1.200,—	„ 758,87	Collecten	„ 2.500,—	„ 4.246,75
Congres en jaarverslag	„ 1.800,—	„ —,—	Diversen		„ 15.180,87
Gewesten	„ 1.400,—	„ 1.080,95	Maatsch. werk		
Diverse kosten van			Voogdijwerk	„ 56.000,—	
maatschappelijk werk			ontvangsten *) f 85.191,77		
Sectiewerk en scholing	„ 10.000,—	„ 6.553,48	uit Fonds		
Documentatie	„ 600,—	„ 544,32	Voogdijwerk ..	„ 4.193,78	„ 89.385,50
Voogdijwerk *)	„ 60.000,—	„ 94.385,50			
Gerepatrieerdzorg	„ 30.000,—	„ —,—	Kinderhuis	„ 94.000,—	„ —,—
Kinderhuis	„ 100.000,—	„ —,—	Gerepatrieerdzorg	„ 30.000,—	„ —,—
Deelneming in stichtingen e.d.			Fonds Makkerhulp v. alg.		
Organen	„ 1.650,—	„ 1.608,05	maatsch. werk	„ 3.000,—	„ 3.212,15
Propaganda	„ 7.000,—	„ 8.939,98	Subsidie gezinsverzorging ..		„ 316,15
Diversen	„ 1.000,—	„ 1.442,72	Subsidie gezinsvoogdij en pa-		
Lasten voorgaande jaren	„ 550,—	„ 5.182,56	tronage	„ 500,—	„ 3.750,—
Exploitatie Kantoorgebouw J.			Exploitatie Kantoorgebouw J.		
W. Brouwerstraat 16	„ 2.720,—	„ 4.690,42	W. Brouwersstr. 16	„ 1.020,—	„ 6.000,—
Donatie Fonds Maatsch. Werk	„ —,—	„ 20.000,—	Nadelig saldo	„ 34.100,96	„ 45,59
			*) zie apart verslag		
	f 307.720,96	f 255.576,80		f 307.720,96	f 255.576,80

Gecontroleerd en akkoord bevonden Wegerif & Leguyt en Swillens.

BALANS VAN HET VOOGDIJWERK PER 31 DECEMBER 1956.

Postgiro	f 2.140,24	Schulden en vooruit ontvangen	f 8.538,97
Te vorderen verpleeggeld en suppletie	„ 31.642,76	Rek. Courant Humanitas	„ 27.999,87
Diverse Debiteuren	„ 2.755,84		
	<u>f 36.538,84</u>		<u>f 36.538,84</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN VAN HET VOOGDIJWERK OVER 1956.

Kosten van de maatsch. werkster en bestuur	f 14.638,64	Verplegingssubsidie en suppleties	f 81.924,61
Idem van administratief personeel	„ 4.999,69	Ouderbijdrage, wezenrente en diversen	„ 2.796,84
Verpleeggelden	„ 71.856,33	Giften en kinderpostzegels	„ 355,61
Diverse kosten verpleegden	„ 1.657,28	Baten oude jaren	„ 114,71
Kantoorkosten	„ 1.233,56	Nadelig saldo	„ 9.193,73
	<u>f 94.385,50</u>		<u>f 94.385,50</u>

BALANS VAN HET KINDERHUIS 'ELLINCHEM' PER 31 DECEMBER 1956.

Kas en Giro	f 2.144,25	Schulden op korte termijn	f 18.040,69
Vorderingen en vooruitbetaald	„ 23.535,51	Voorschot Min. v. Maatsch. Werk	„ 9.000,—
Vastgelegde middelen gebouw 'Ellinchem' ..	„ 119.389,92	Rek. Courant Humanitas	„ 16.169,66
Inventaris idem	„ 12.850,—	Schulden op lange termijn:	
Negatief Kapitaal	„ 6.690,67	Hypotheken en obligatielening	„ 121.400,—
	<u>f 164.610,35</u>		<u>f 164.610,35</u>

Gecontroleerd en akkoord bevonden Wegerif & Leguyt en Swillens.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN VAN HET KINDERHUIS 'ELLINCHEM' OVER HET JAAR 1956.

Constate kosten		Gedeclareerde verpleegdagen e.d.	f 85.799,32
Salaries minus ziekengeld	f 40.993,48	Giften etc.	„ 2.768,77
Sociale lasten	„ 5.529,02	Baten oude jaren	„ 4.029,86
Reiskosten	„ 814,18	Verlies *)	„ 4.119,75
Voeding personeel	„ 3.849,91		
Opleiding en diversen	„ 578,06		
	<u>„ 51.764,65</u>		
Ontvangen kost en inwoning..	„ 6.905,21		
	<u>„ 44.859,44</u>		
Huisvestingskosten	„ 18.334,85	<i>*) Verliessaldo specificatie</i>	
Kantoorkosten en diversen ..	„ 2.781,41	Onderbezetting	f 8.271,30
	<u>f 65.975,70</u>	Expl.verlies	„ 2.647,08
Variabele kosten			<u>f 10.918,38</u>
Verpleegkosten	„ 26.518,59	Toevallige baten	„ 6.798,63
Huisvestingskosten	„ 4.223,41		<u>f 41.119,75</u>
	<u>„ 30.742,—</u>		
	<u>f 96.717,70</u>		<u>f 96.717,70</u>

Gecontroleerd en akkoord bevonden Wegerif & Leguyt en Swillens.

PANTA RHEI

zei Heraklitos

De wijsgeer uit het oude Griekenland zei dus 'alles stroomt' en dat is een diepe wijsgerige gedachte. Minder wijsgerig is het bedoeld wanneer m'n vrouw zegt: Het stroomt me-als-zand-door-m'n-vingers. Ze doelt dan op het onbegrijpelijk snel verdwijnen van haar kasmiddelen. Die laatste manier van 'stromen' die wel niet zo diep wijsgerig is, kennen we bij Humanitas helaas maar al te goed. Steeds groter wordt onze vereniging, steeds meer werk dient er te worden aangepakt en achter elke nieuw aangevatte taak rijzen al weer andere even noodzakelijke op. Dat vraagt naast velerlei andere zaken geld, 'stromen' geld om zo maar eens te zeggen. Doch niet alleen het vele nieuwe werk, ook het van 'oudsher' bestaande brengt steeds meer kosten met zich. Het is zelfs de vraag of Heraklitos als hij in deze tijd zou hebben geleefd zijn uitspraak niet zou hebben gewijzigd, zodat het zou zijn geworden: alles stijgt! Want dat is wel een van de grootste hoofdbrekens van een vereniging als de onze, dat ook als er niets aan uitbreiding wordt gedaan, de kosten van jaar tot jaar stijgen.

Hoe dan ook, wat Heraklitos wel of niet gezegd zou hebben, wij kunnen ten aanzien van deze zaken niet alleen maar wijsgerig blijven doen, dat bent u trouwens ook niet van ons gewend.

Dit najaar staat er weer een grote prijsvraagactie op het programma en als alles goed gaat, moet daar weer een belangrijk deel van het geld uitkomen, dat de Humanitas-machine draaiende houdt. Als alles goed gaat!

Tot nu toe mogen we over het succes van onze acties niet klagen. In 1953 onze eerste volledige actie met een opbrengst van ca. f 23.000,—, in 1956 onze laatstgehouden actie met een opbrengst van ca. f 45.000,—, alles schone winst wel te verstaan. Tot dit steeds groeiend succes heeft de grotere bekendheid van ons werk zeker veel bijgedragen. Belangrijker is o.i. echter, dat wij op een steeds toenemende medewerking van onze leden hebben kunnen rekenen. Dit laatste vooral is van doorslaggevende betekenis geweest.

Ook dit jaar hebben wij uw medewerking dringend nodig. U weet waar die uit bestaat: het meehelpen om zoveel mogelijk deelnemerskaarten à f 0.50 per stuk te verkopen. Deze kaarten zitten in boekjes van 20 stuks en de praktijk heeft geleerd, dat u die zonder veel moeite kunt kwijt raken. Dat is ook werkelijk geen wonder, want in de eerste plaats krijgt men voor twee kwartjes (onze prijzen zijn nu al vijf jaar stabiel, misschien krijgen we daarvoor nog wel eens een eervolle vermelding van minister Zijlstra in de Staatscourant) de kans om een goed stuk werk te steunen en bovendien de kans op een serie prachtige prijzen, die te zamen een waarde hebben van meer dan f 10.000,—. Ook hebben we voor diegenen, die middels de kaartverkoop hun medewerking aan de prijsvraag verlenen een extra verrassing in petto.

Mogen wij op u rekenen? U kunt zich nu al als medewerker bij uw afdelingsbestuur opgeven.

VOOR MEISJES VAN 19 JAAR EN OUDER

bestaat de gelegenheid om door de Arnhemse Stichting voor Gezinsverzorging te worden opgeleid tot

GEZINSVERZORGSTER

Inlichtingen bij de Directrice der opleiding.
Velperweg 73, Arnhem

Aanvang nieuwe cursus begin september a.s.

Voor diverse afdelingen van Humanitas worden gevraagd:

a. GEDIPL. GEZINSVERZORGSTERS

b. MEISJES,

die zich voor dit beroep willen laten opleiden.

Verdere inlichtingen worden verstrekt door het Centr.
Bur. van Humanitas, J. W. Brouwerstr. 16, A'dam-Z.

Wat Nederland kan doen

Overgenomen uit 'Onze Wereld'

In de laatste jaren hebben wij in Nederland zoveel gehoord over technische en economische hulp aan minder ontwikkelde, arme landen, dat het onderwerp afgezaagd dreigt te worden. Toch is het goed hier te herhalen dat veel Nederlanders diep doordrongen zijn van de grote behoefte aan bijstand en ook aan de morele verplichtingen die dat meebrengt voor de meer welvarende en technisch en sociaal beter toegeruste landen.

Dat bewustzijn kan alleen levend blijven, als de situatie telkens weer opnieuw onder onze aandacht wordt gedrukt. Men moet het dan NOVIB maar vergeven, als het zulks met kracht en aandrang blijft doen. Want de nood wordt niet minder, omdat we er al tot vervelens toe over hebben gehoord.

Er is één perfect middel om werkelijk geïnteresseerd te worden en te blijven: namelijk er daadwerkelijk deel aan te hebben.

De kernvraag is dus: wat kan Nederland doen?

Op het eerste gezicht lijkt dat weinig. Is Nederland niet een klein land, met weinig invloed op het wereldgebeuren? Is het niet voldoende, dat wij op de plaats staan van de deelnemers aan het technische hulpprogramma van de Verenigde Naties?

Als we lezen, dat de Nederlandse regering ettelijke jaren achtereenvolgend het totstandkomen van SUNFED bepleit, en de grote mogelijkheden daar niet op ingaan, wat kan Nederland dan doen? Natuurlijk — we verwachten van onze vertegenwoordigers, dat zij de zaak later nog eens te berde zullen brengen. In de hoop dat dan meer kan worden bereikt. Maar moeten we het dan verder laten bij het spelen van de rol van roepende in de woestijn?

NOVIB is overtuigd, dat wij het daarbij niet moeten laten. Het betreuren of afkeuren van de gang van zaken op het gebied van de technische en economische hulp mag ons niet bij de pakken doen neerzitten. Als men vindt, dat het tegenwoordige programma onvoldoende is of verkeerd wordt uitgevoerd, moet men het niet bij kritiek laten, maar er iets beters

voor in de plaats stellen. Allereerst — en dat is heel direct en heel belangrijk — kan Nederland zijn reeds belangrijke rol in het hulpprogramma van de VN nog uitbreiden. Dankbaar constateren wij, dat de Nederlandse delegaties op de bres staan voor nieuwe, constructieve ideeën en werkmethoden. Die zakelijke en morele steun heeft het hulpprogramma dringend nodig. Met Denemarken en Noorwegen deelt Nederland de eer, vooraan te staan in de rij der volken voor wat betreft de hulp, uitgedrukt in percenten van het nationaal inkomen (0.0139% in 1956). Maar, als wij de bijdragen van de 'ontvangende' landen in het programma van de VN meetellen, wordt onze bijdrage verre overtroffen door Burma en Honduras.

Daarnaast constateren wij dankbaar het door de Kamer genomen en door de regering overgenomen initiatief om — zij het op beperkte schaal — enkele projecten in het buitenland te entameren (motie Ruygers c.s.). De eenstemmigheid van de volksvertegenwoordiging vóór deze zaak is zeer verblijdend.

Maar nog eens — moeten en kunnen wij niet méér doen? Als we die vraag ernstig nemen — er een gewetenszaak van maken zijn we er niet zo gemakkelijk van af. En het antwoord is lang niet altijd via onze portemonnaie te geven.

Echte belangstelling kan ons helpen te leren begrijpen wat er komt kijken om een heel volk in een snel tempo nieuwe wegen tot een menswaardig bestaan te wijzen. Wij critiseren zo gemakkelijk en weten zo weinig. Tekort aan kapitaal en technische kennis is nog minder erg dan tekort aan opvoeders en leiders, aan organisatie en mensen om de ontwikkelingsplannen uit te voeren. In Portorico noemde men het programma met recht 'zich aan de schoenveters uit het moeras trekken'.

Begrip voor de bijkans onoverkomelijke moeilijkheden heeft niets te maken met sentimentaliteit, die meestal maar tot een strovuurtje van belangstelling leidt. En ook niets met romantiek, die al het vreemde in een roze licht zet.

Begrip moet leiden tot een gevoel van

solidariteit en tevens op solidariteit gebaseerd zijn. In deze moderne wereld zijn de volken op elkaar aangewezen en van elkaar afhankelijk. Dan kunnen wij ons ook niet afzijdig houden en anderen hun eigen boontjes laten doppen in de valse hoop dat men dan ook ons met rust zal laten.

Solidariteit betekent óók: van weerskanten iets voor elkaar over hebben en daarvan wederzijds profiteren. Nederland is in zo'n hoge mate aangewezen op nauwe relaties met de hele wereld, dat wij die les van solidariteit wel hebben móeten leren. Het komt er nu op aan dit te tonen.

Solidariteit kan niet alleen maar in gevoelens en woorden tot uiting komen. Zij moet ook uit de daad blijken. Zó komen we tot een antwoord op de vraag, wat Nederland doen kan.

Woorden zijn goedkoop, maar daden kosten geld. Met geld kunnen wij Nederlanders niet veel doen in vergelijking met wat de Verenigde Naties of de grote mogendheden doen. Zeker niet veel in verhouding tot de nood van de hele wereld. Zo onrealistisch willen wij niet zijn. Wat Nederland als volk, tendele door de bijdragen die wij via de Rijksbegroting, tendele rechtstreeks kan doen, is wel veel, wellicht van beslissende invloed op een of enkele plaatsen. Op vele plaatsen wordt door regering en volk hard gewerkt om verbetering in verouderde situaties of acute noodtoestanden te brengen. Daarbij te helpen om het proces van vooruitgang op gang te brengen of te versnellen is van enorme betekenis.

Wij moeten dus bescheiden zijn en ons ergens een geschikt werkterrein zoeken. Dat brengt dan tevens contacten van volk tot volk. Het laat ons zien welke moeilijkheden bij de uitvoering moeten worden overwonnen en wat men er daarginds voor over heeft. Dan wordt onze kritiek minder en onze bereidheid tot hulp groter.

Het laat ons zien hoe en met welke midelen de Verenigde Naties de Voedsel- en Landbouworganisatie, de Wereld Gezondheidsorganisatie etc. werken en proberen te helpen. Als we dan kritiek hebben, weten we ten minste waarover we praten. En zeker zal ook onze waardering groeien naar mate we er meer van begrijpen.

Wat Nederland dus kan doen, is iets groots: het kan deelnemen aan een groot gebeuren over de hele wijde wereld.

PROF. E. DE VRIES

Humanitas in Zuidwijk Rotterdam

Precies elf jaar na de oprichting van de Vereniging voor Maatschappelijk Werk Humanitas is door de afdeling Rotterdam een elfde onderafdeling opgericht: de onderafdeling Zuidwijk. Het voorlopige bestuur van deze onderafdeling wordt gevormd door de heer O. v. d. Wal (voorzitter), mej. L. van Horssen (secretaresse), mej. J. van Oijen (penningmeesteresse), mevr. M.

Klaasen, de heer P. Klaasen, mevr. H. J. Riswick en mevr. A. Roomer. Het secretariaat is gevestigd aan de Poelenburg 16a, tel. 71320. Eén van de eerste doelen van deze nieuwe onderafdeling is de oprichting van een bejaardensociëteit in Zuidwijk; daarnaast de werving van medewerkers en medewerkerssters voor de kinderbescherming, reclassering, gerepatriëerderszorg, enz.

Druk N.V. De Arbeiderspers